

מקור מספר 1

כחלק מתפקידי התבקשתי ללמד סטודנטים אתיופים על הסיגד ולהצטרף אליהם לנסיעה לירושלים. הפעם לא יכולתי להתחמק מלהבין מדוע החג חשוב כל כך לבני הקהילה. ביקשתי מסבי שיסביר לי כיצד הוא מבין את החג, והוא אמר לי דבר מקסים ששינה את תפישתי: "יום הכיפורים הוא הזדמנות לכפר על עוונותינו מול אלוהים ובני האדם ולקוות שהשנה נתנהג יותר טוב למען עצמנו והחברה. בסיגד אתה מחדש את ברית אברהם אבינו עם האל, ומחדש את מעמד הר סיני - כאילו היית שם באמת. מדי שנה אנחנו צריכים להזכיר לעצמנו מול מי אנו עומדים ובזכות איזו ברית אנחנו חיים".

מאז שסבי אמר לי את הדברים האלה, הבנתי שהסיגד הוא יותר מחג דתי. מאז אני עולה לירושלים מדי שנה, כי עבורי הסיגד הוא הזדמנות לחדש את מעמד הר סיני, לחשוב מחדש על הבריתות ועל ההסכמים שקיבלתי בחיי - ביני לבין עצמי, ביני לבין סביבתי וביני לבין אלוהים - ולקבל על עצמי בריתות חדשות. כשאני מתבוננת באלפי אנשי הקהילה המלווים את הקסים - כהני הקהילה שנושאים את האורית אל פסגת ההר, מקשיבים בדממת קודש לפסוקים ועונים בתפילה, אני חשה התרוממות רוח ואת השכינה השורה עלינו ומקבלת את תפילתנו. [פנינה גדאי אגינהו].

שאלות מנחות:

1. הדוברת מדגישה במיוחד את מושג הברית. אילו בריתות אנו כורתים בחיי היומיום שלנו, וכיצד עשוי חג הסיגד להשפיע על מחויבותינו לבריתות הללו?
2. אילו מעגלים חברתיים באים לידי ביטוי בסיגד ע"פ הדוברת (או סבה)? האם לתפיסתה יש לחג משמעות מיוחדת לציבור החילוני?

מקור מספר 2

הקסים, כוהני הדת, נמצאים בעין הסערה של הסיגד. הם, שניהלו את הטקס באתיופיה, שמרו על החג ההיסטורי ושילמו באתיופיה מחיר כבד על יהדותם, לא מוכרים כיום על ידי הממסד הרבני. קס סמאי אליאס מראשון לציון מעדיף להסתכל על חצי הכוס המלא. "הסיגד היום קיבל עבורי משמעות נוספת", הוא מספר. "אני רואה בו גם יום של גישור ומנוף להשתלבות בחברה הישראלית. זאת מסורת של הקהילה האתיופית, שהיא יכולה לשתף בה את העם היהודי בארץ". רעיון הגישור מניע גם את ההנהגה של הקהילה האתיופית. בשנת 2008 הוכרז הסיגד על ידי הכנסת כחג ישראלי. המשמעות היא, בין השאר, היותו יום חופש (יום בחירה) וקיום פעילויות בבתי הספר בארץ סביב הנושא - ניצחון חלקי להנהגה האתיופית, שיזמה את המהלך.

"...ב-2007, האגודה הישראלית למען יהודי אתיופיה פנתה לרבנים הראשיים בבקשה להפוך את החג לחג של כלל עם ישראל, כדוגמת חג פורים, שהחל בקהילה יהודית בארץ מסוימת וקיבל תוקף בכלל עם ישראל", אומר מספין. עד כה, המהלך הזה לא צלח. [יעל גרוס-אנגלנדר 2009]

שאלות מנחות

1. מי אחראי לקירוב החברה הישראלית (הוותיקה) לסיגד? העולים או הקולטים?
2. כיצד הייתם ממליצים לקהילה להפיץ את בשורת החג?

מקור מספר 3

באתיופיה החלו ההכנות לחג ימים רבים לפניו כאשר התושבים היהודיים שגרו בכפרים נידחים התקבצו לכפרי היהודים שהיו סמוכים להר עליו נחגג הסיגד. יום הסיגד עצמו היה יום צום. כולם קמו השכם בבוקר, טבלו בנהר ולבשו בגדי חג. ה"כוהנים" היו מוליכים את ה"אורית" (ספר התורה האתיופי) תוך כדי שירה והנשים השמיעו קולות שמחה. ספר האורית צעד בראש שיירה שעלתה במעלות ההר. חלק מן העולים אל ההר נשאו על גבם או על ראשם אבן שסימלה את ההכנעה לפני ה' ואת הרצון לבקש שליחה על חטאים. החג כולו יצר תחושה של אחדות ושל ביטחון. הרי זו הייתה מטרתו: ליצור פיוס בין אנשים, לשבור חומות ומחיצות המפרידות בין אדם לאדם ובין כפר לכפר.

ברצוני לקחת את הרמת האבן על הכתף כאות וכסמל להכנעה לפני הא-ל ולשאול: עד כמה אנו מסוגלים היום להכניע עצמנו לפני הזולת? עד כמה אנו רוצים ומצליחים להבין את השני? ...כיצד אפשר לקחת חלק בעולמו של הזולת מבלי לאבד את עצמיותנו? כיצד נוכל לפתוח את שערי הלב, את שערי היישוב ואת שערי בית הספר מבלי לפחד כי נאבד משהו משלנו? דוגמה טובה לכך נמצא בסיפור על הרבי שנהג לקבל במשך כל היום זרם של חסידים. יום אחד פונה אליו השמש בשאלה: "מדוע אתה כה מזיע בקבלך את פני האנשים?" ענה לו הרבי: "בכל פעם שאני נפגש עם אחר עלי לפשוט נפשית את בגדיי וללבוש את שלו כדי שאוכל להבינו באמת. וכך אחד אחרי השני. על כן אני מזיע".

זאת תחושתנו בחג הסיגד מאז ולתמיד. תחושה שכל אחד צריך לפשוט את בגדיו וללבוש את בגדי חברו כדי להבינו. כולנו זקוקים לאותה אבן המונחת על הראש כאות וכסמל להכנעה לפני הא-ל. עלינו להופכה לראש פינה של יצירת חיבור והבנה בין אנשים שונים מכל הכפרים ומכל העדות. [הרב ד"ר שרון שלום]

שאלות מנחות

1. מה דורש הכותב מבני קהילתו, ומה הוא דורש מהחברה הישראלית כולה?
2. איזו הזדמנות מיוחדת מזמנת חג הסיגד לתפיסתו?